

СУЧАСНА АРХІТЕКТУРА СВІТОВОЇ БЕЗПЕКИ ТА РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА: СТАН, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

КОСЕНКО Олександра Миколаївна - **КРИЖАНІВСЬКА** Анна Валеріївна - **НАЙДА** Анастасія Андріївна - студенти ОП «Міжнародне право» Навчально-наукового інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

БІЛАС Іван Григорович - науковий керівник проєкту, професор, доктор юридичних наук, доктор історичних наук, Заслужений юрист України

DOI 10.32782/EP.2023.3.19

У цій статті автори аналізують сучасну архітектуру світової безпеки (а також її майбутні втілення), враховуючи такі фактори: основні засади загроз світовій безпеці, актори на міжнародній арені, вплив діяльності міжнародних міжурядових організацій та міжнародного права на формування об'єктивних безпекових ініціатив, економічні перешкоди та можливості, а також ефект російсько-української війни. Усі ці чинники досліджені автором із подальшим описом їх використання у вигляді реальних проєктів змін. Таке дослідження може сприяти правильному оцінюванню перспективи становлення міжнародного миру та безпеки та знаходженню відповідних інструментів вирішення проблем на сучасному етапі розвитку цивілізації. Також запропонована нами модель нової системи світової безпеки включає в себе найбільш нагальні аспекти розвитку цієї сфери в поточних умовах.

Ключові слова: архітектура світової безпеки, глобалізація, економіка, загрози безпеці, безпекові гарантії, національна безпека, ООН, оцінка загроз.

Світова безпека на сучасному етапі прямо пропорційно залежить від стану міжнародних відносин на рівні найбільш впливових країн та в цілому від поточних економічних та неекономічних зв'язків між державами й глобальними міжнародними міжурядовими організаціями.

Російсько-українська війна має безпосередній вплив на становище світової безпеки, адже наша країна виступає географіч-

ним та загальноціннісним захистом Європи та всього цивілізованого світу від державитерориста. Саме тому в рамках обговорення глобальної архітектури безпеки варто звернути особливу увагу на сучасні та подальші безпекові гарантії, які Україні зможуть надати країни-союзники та найвпливовіші міжнародні організації, тому що від цих ініціатив залежитиме майбутнє, без перебільшень, усієї планети [1].

Насправді, роль міжнародного права в цьому питанні визначити нескладно, адже саме воно регулює будь-які відносини між державами на світовому рівні. Відповідно, потрібно наголосити на міжнародно-правових засобах та інструментах, що можуть бути використані в усуненні російсько-української війни та при функціонуванні вже наявних зв'язків між іншими країнами.

Сьогоднішній світ далекий від того, щоб бути мирним і спокійним. Людство стикається з різноманітними традиційними та нетрадиційними загрозами безпеці та стає свідком дедалі більшого дефіциту миру, безпеки, довіри та управління. Завдяки нашій науковій роботі ми хотіли б надати відповідь на питання, яке ставить наш час, а саме: «яка концепція безпеки потрібна світу, і як країни можуть досягти спільної безпеки». Чи можливий все-таки спільний консенсус на міжнародній арені? [2]

Найбільш нагальною проблемою створення міцного фундаменту світової безпеки вчені визнають застарілі стандарти регулювання міжнародних відносин, адже система,

що була створена по завершенню Другої світової війни та Холодної війни, наголошувала на важливості формування достатньо сильного оборонного фронту держав.

У той час головною метою був захист від нової можливої війни, а зараз світ рухається дорогою до відкритості та різноманіття, у пріоритеті стоїть розширення партнерських стосунків між країнами, а також створення надійного середовища для імплементації загальних засад глобалізації, що сьогодні набирає обертів [3].

У цьому ж відіграє значну роль економіка, що є рушієм будь-яких процесів сьогодення, адже саме ця наука допомагає регулювати відносини між державами майже так само ефективно, як це дозволяють робити міжнародно-правові інструменти.

Зрештою, не можна ігнорувати російсько-українську війну, як вагомий чинник впливу на світову безпеку, тому цьому питанню варто приділити особливу увагу, аби зрозуміти, яким чином можна зміцнити позиції цивілізованого суспільства в наш час.

Нагальні проблеми світової архітектури безпеки

Згідно з дослідженням «Global Governance and the European Union», проведеному в 2020 році, є десять категорій загроз світовій безпеці на сучасному етапі: 1) використання сили; 2) розповсюдження зброї масового ураження (здебільшого атомної); 3) тероризм; 4) кіберзагрози; 5) транснаціональні організовані злочини; 6) проблеми зі здоров'ям; 7) погіршення стану навколишнього середовища та зміна клімату; 8) міграції; 9) економічні загрози; 10) нестача ресурсів та інфраструктури.

Також у цьому аналітичному звіті «Mapping of Global Security Threats and the Global Security Architecture» автор наводить основних акторів, задіяних у глобальному управлінні:

- Офіційні міждержавні організації;
- Неофіційні міждержавні організації;
- Міжнародні суди та трибунали;
- Недержавні актори.

Для того, щоб ефективно керувати міжнародним миром та безпекою, сучасні вчені та політологи рекомендують групувати кон-

кретних акторів стосовно загроз, які вони можуть принести або вирішити. Найбільш небезпечними є використання сили (адже це один із найстаріших та найбільш переконливих видів загрози), розповсюдження зброї масового ураження та тероризм.

Із метою протидії цим факторам уряди провідних країн світу укладають відповідні політики та стратегії:

1. Створення спеціальних комісій для операційної та адвокативної частин конфліктного менеджменту, у якому беруть участь здебільшого неурядові організації;

2. Наділення міжнародних судів та трибуналів спеціальними повноваженнями для переслідування злочинців у вчиненні геноциду, воєнних злочинів та злочинів проти людства;

3. Боротьба із фінансуванням тероризму на міжнародному рівні за допомогою конфіденційного поширення даних розвідки між державами.

Окрім зазначених факторів безпеки для міжнародного співтовариства, важливим є також врегулювання питань неупередженого ставлення до статі, нерівності, відносин влади та дисциплінарної політики. Усі ці чинники так чи інакше мають вплив на архітектуру світової безпеки.

Сьогодні ж усе більше починає видаватись, що такі міжнародні міждержавні організації як ООН утрачають свою попередню ефективність, адже система міжнародних відносин невинно змінюється та тепер має інші пріоритети. Для створення міцного фундаменту світової архітектури безпеки потрібно насамперед замислитися над реформуванням тих авторитетних «гравців» на міжнародній арені, що існують уже зараз. Існує думка, що варто покращити механізм санкціонування та примусу, аби країни-порушниці несли справедливе покарання та відповідальність за вчинені злочини. [4]

Прикладом слугує ситуація використання росією права «вето», як постійного члена Ради Безпеки ООН, під час висунення звинувачень перед нею самою. Такий випадок показує, настільки безпомічною є світова політика із правилами та стандартами, що досі орієнтовані здебільшого на ХХ століття.

Незважаючи на це, ООН презентує нові моделі забезпечення світового миру та безпеки. Наприклад, у 2019 році була проведена реформа, під час чого було створено два нових департаменти із всеохопною та регіональною структурою. Оригінальні назви: Department of Political and Peacebuilding Affairs (DPPA), Department of Peace Operations (DPO), а також Regional political-operational structure, Standing Principal's Group.

Реформа мала на меті:

1. Пріоритезація встановлення та забезпечення миру;
2. Покращення ефективності і зв'язності операцій із підтримання миру та спеціальних політичних місій;
3. Покращення стратегія «подушки безпеки та миру», звертання до фрагментації та забезпечення цілісного підходу до згаданої стратегії;
4. Виведення стратегії на той самий рівень, де вже знаходяться ініціативи із охорони прав людини [5].

Отже, міжнародні міждержавні організації працюють над покращенням власних стратегій зі збереження миру, що, безперечно, впливає на становлення сучасної архітектури світової безпеки.

Російсько-українська війна як сучасний вирішальний етап створення оновленого механізму світової безпеки

Наразі Україна виступає вагомим та важливим актором на світовій арені, адже з нашою країною тісно пов'язана майбутня безпека Європи та всього цивілізованого світу в цілому. [6]

Тому після перемоги в російсько-українській війні перед нашою країною, як і перед усім цивілізованим світом та Європою зокрема, постане питання того, як у майбутньому захиститися від подібних безжалісних нападів зі сторони ворожої держави-терориста. Враховуючи те, що Україна після початку повномасштабного вторгнення стала кандидатом на вступ до НАТО та Європейського Союзу, я вважаю, що надійні гарантії для нашої країни варто імплементувати на основі цих двох міжнародних організацій. Є два варіанти створення таких ініціатив: ті, що передбачають колективну самооборону, та

ті, що обмежуються постачанням зброї і фінансовою підтримкою.

Найважливішою умовою створення нових безпекових гарантій по завершенню війни є те, щоб вони не були схожими на Будапештський меморандум, який фактично показав свою недійсність ще в 2014 році, бо не містив реальних легально зафіксованих зобов'язань для США та Британії заступитися за Україну, ба більше, навіть не передбачав, що один із гарантів може порушити угоду. Тому цього разу повинен діяти принцип «нічого не віддаємо» та «здобуваємо підтримку та гарантії безпеки на майбутнє».

Економічний фактор в архітектурі світової безпеки

На подальшу долю архітектури світової безпеки та її основних інституцій, безперечно, у найближчому майбутньому також вплине економічний фактор. Найбільше це спричинено тим, що глобальна фінансово-економічна криза не тільки зробила розподіл між «бідними» та «багатими» країнами ще більш явним, а й спровокувала виникнення нових соціально обумовлених «м'яких» загроз. Саме тому антикризова політика урядів стане невід'ємним елементом безпекової архітектури, адже тільки враховуючи достатню кількість різносторонніх чинників, реально виявити найбільш оптимальні шляхи побудови світу, захищеного від будь-яких негараздів [7].

Тому світову архітектуру безпеки варто будувати на принципах економічних зав'язків між державами, що допоможе закріпити її дії. Це стане одним із гарантів дотримання безпекових угод, адже таким чином при порушенні їх цілісності можуть бути задіяні санкції, що передбачатимуть значні грошові стягнення, які ставитимуть під загрозу економічне співробітництво у світі.

До економічних чинників підтримання світової безпеки потрібно віднести також *міграційні процеси*. Міграція зазвичай розглядається в контексті соціальної безпеки, тому що за конкретних умов це явище має потенціал прямо вплинути на етнічну, культурну, релігійну та лінгвістичну цілісність як країни, так і всього світу. Тому міграція визна-

ється непрямою загрозою світовій безпеці, а точніше – ймовірна рушійна сила поза іншими безпековими проблемами.

Широко поширена *сек'юризація міграції* передуює сирійській міграційній кризі, а також це явище йде попереду навіть старіших подій (таких, як терористична атака 9/11), що можуть допомогти в поясненні зростання антиміграційних течій на Заході.

Вплив економічних явищ на архітектуру світової безпеки є очевидним, тому багато урядових та неурядових структур працюють над імплементацією поточних глобальних тенденцій у розробку безпекових стратегій.

Очікуваний вигляд сучасної архітектури світової безпеки

Сучасна архітектура світової безпеки, на нашу думку, має базуватися на «семи зобов'язаннях», а саме:

1) залишатися відданими баченню спільної, всеосяжної, сталої безпеки та працювати разом для підтримки миру та безпеки у всьому світі;

2) залишатися відданими повазі суверенітету та територіальної цілісності всіх країн, підтримувати невтручання у внутрішні справи та поважати незалежний вибір шляхів розвитку та соціальних систем, зроблений людьми в різних країнах;

3) залишитися відданим дотриманню цілей і принципів Статуту ООН, відкинути менталітет холодної війни, виступити проти односторонності та сказати «ні» груповій політиці та блоковому протистоянню;

4) залишатися відданими серйозному ставленню до законних проблем безпеки всіх країн, підтримувати принцип неподільної безпеки, будувати збалансовану, ефективну та стійку архітектуру безпеки та протидіяти прагненню до власної безпеки ціною безпеки інших;

5) залишатися відданим мирному вирішенню розбіжностей і суперечок між країнами шляхом діалогу та консультацій, підтримувати всі зусилля, спрямовані на мирне врегулювання криз, відкидати подвійні стандарти та виступати проти безглузлого використання односторонніх санкцій і довгострокової юрисдикції;

6) залишатися відданими підтримуванню безпеки як у традиційних, так і в нетрадиційних сферах, а також працювати разом над регіональними суперечками та глобальними проблемами такими як тероризм, зміна клімату, кібербезпека та біозахист;

7) залишатися вільним до змін через недосконалість минулої системи безпеки.

Ми хотіли б підкреслити той факт, що людство живе в неподільній спільноті безпеки. Ми не лише викладаємо основну, фундаментальну концепцію принципи та довгострокові цілі для досягнення глобальної безпеки, але також забезпечуємо можливий підхід до вирішення практичних проблем безпеки та сприяють управлінню глобальною безпекою.

Новий міжнародний закон про безпеку та захист

Майбутня система безпеки, на нашу думку, ймовірно буде комбінацією різних технологій і підходів. Ось кілька можливих тенденцій, які можуть сформувати майбутні системи безпеки:

1) Штучний інтелект і машинне навчання. Штучний інтелект і машинне навчання [7] можна використовувати для виявлення і реагування на загрози безпеці в режимі реального часу. Ця технологія може допомогти виявити закономірності та аномалії, які можуть бути пропущені традиційними системами безпеки, що полегшить виявлення та пом'якшення загроз. Тобто програма буде базуватися на штучному інтелекті, основою якого буде ChatGPT, яка буде аналізувати небезпеку так, як це роблять з прогнозом погоди. Усе стане передбачуваним.

2) Блокчейн. Технологія блокчейн може бути використана для створення захищених від несанкціонованого доступу записів і забезпечення цілісності даних. Це може бути особливо корисно в таких сферах як фінансові транзакції, управління ланцюгами поставок і перевірка особистих даних. Це допоможе уникнути кіберзлочинності на міжнародній арені та зберегти конфіденційність кожної держави.

3) Хмарні обчислення. Хмарні обчислення надають нові можливості для безпеки, оскільки дозволяють централізовано

зберігати й обробляти дані. Однак це також створює нові виклики для безпеки, такі як конфіденційність даних і контроль доступу.

4) Створення Міжнародного суду Штучного Ітелекту. Оскільки людині притаманно помилятися свідомо чи навписно шляхом корупції (давайте згадаємо як недоімперія була прийнята в ООН [8]), тільки незалежний штучний інтелект буде релевантний в цій системі.

5) Реорганізація ООН. Останнім часом ООН усе більше й більше зазнає невдач у вирішенні глобальних конфліктів через ігнорування власного ж Статуту. Нова організація буде побудована на строгих принципах та правилах вступу, у разі порушення яких держава буде автоматично виключена з організації з подальшою ізоляцією на міжнародній арені. Її мета – це забезпечити гідне існування для кожного народу та нації.

6) Предиктивна аналітика. Предиктивна аналітика використовує алгоритми машинного навчання для аналізу даних і виявлення потенційних загроз безпеці до того, як вони виникнуть [9]. Ця технологія може використовуватися для аналізу постів у соціальних мережах, пошукових запитів та інших джерел даних для виявлення потенційної терористичної діяльності або інших загроз безпеці.

7) Космічна нейтральність. Нова система безпеки повинна дієво регулювати космосмічний простір та унеможливити можливість терористичних ракетних атак з орбіти, яку завжди недооцінюють.

8) Створення глобального уряду. Створення глобального уряду є складним і багатогранним питанням, до якого повинно бути залучено багато зацікавлених сторін, включаючи уряди, міжнародні організації, громадянське суспільство та суб'єкти приватного сектору. Концепція глобального урядування стосується колективного управління глобальними проблемами, які виходять за межі національних кордонів: зміна клімату, глобальна охорона здоров'я та міжнародна торгівля.

Для створення ефективного глобального урядування необхідно, щоб зацікавлені сторони мали спільне бачення цілей і принципів урядування. Це включає просування

демократії, прав людини та верховенства права, а також вирішення питань нерівності та соціальної несправедливості.

Один із підходів до глобального управління – через міжнародні організації, такі як Організація Об'єднаних Націй (ООН), Світовий банк та Міжнародний валютний фонд (МВФ) [10]. Ці організації надають країнам платформу для координації їхніх зусиль та вирішення глобальних проблем за допомогою дипломатії та багатосторонності.

Однак на шляху до створення ефективного глобального управління існують проблеми, зокрема, геополітична напруженість, конкуруючі інтереси зацікавлених сторін, а також брак підзвітності та прозорості в міжнародних організаціях. Тому будь-які зусилля зі створення глобального урядування мають ґрунтуватися на спільному баченні та прихильності до співпраці і прозорості між усіма зацікавленими сторонами, а також враховувати різноманітні перспективи та інтереси різних регіонів і країн.

Загалом, майбутня система безпеки, ймовірно, буде комбінацією різних технологій і підходів, призначених для захисту від широкого спектру загроз.

Нова система безпеки – це система, що спрямована на територіальний, екологічний, космічний, соціальний захист кожного індивіда зі швидким реагуванням на критичні ситуації, що будуть виникати у світі. Її основна мета – мирне співіснування всіх і кожного на міжнародній арені.

Як реалізувати Ініціативу глобальної безпеки?

Варто зрозуміти, що шляхом реформування та модернізації сучасної системи міжнародної безпеки, на нашу думку, вийти з її зростаючої кризи є неможливим. Реформи не можуть змінити соціальну динаміку, а лише поглиблюють економічну невизначеність і фінансову вразливість. Світ потерпає від криз, поки не буде створена **нова міжнародна система безпеки**.

Як відповідальна країна, Українська держава здійснює активний внесок у підтримку глобального миру та безпеки. Сучасна незалежна Україна готова співпрацювати з міжнародним співтовариством для реалізації

міжнародного миру. По-перше, ми повинні твердо підтримувати авторитет і статус Організації Об'єднаних Націй і спільно практикувати справжню багатосторонність. Ми повинні неухильно захищати міжнародну систему з Організацією Об'єднаних Націй у її центрі [11], підтримувати міжнародний порядок, заснований на міжнародному праві та дотримуватись загальних цінностей миру, розвитку, справедливості, демократії та свободи для всього людства.

Ми повинні виступати проти підризу міжнародного порядку під приводом так званих «правил» і проти затягування світу в «нову холодну війну».

По-друге, ми повинні дотримуватися сприяння мирним переговорам і спільно шукати політичні рішення проблем гарячих точок. Необхідно зміцнювати стратегічну комунікацію між країнами, взаємну довіру в безпеці, управляти та контролювати розбіжності та усувати першопричини криз. Ми повинні активно досліджувати співпрацю між країнами, розширювати конвергенцію інтересів безпеки та будувати міжнародну та регіональну модель безпеки, яка враховує вимоги та інтереси всіх сторін.

По-третє, ми повинні координувати реагування на загрози безпеці в традиційних і нетрадиційних сферах і спільно покращувати глобальну систему управління безпекою. Необхідно подальше зміцнення міжнародної солідарності для боротьби з Covid-19, покращення глобального управління у сфері громадського здоров'я, а також забезпечити доступність вакцин для населення у всіх країнах [12], що розвиваються.

Ми повинні працювати спільно, щоб протистояти тероризму, створити справедливу, спільну та взаємовигідну міжнародну систему ядерної безпеки, покращити правила управління в нових сферах, таких як морські глибини, полярні регіони, космічний простір та Інтернет. Ми повинні дотримуватися принципів широких консультацій, спільного внеску та спільні вигоди в глобальному управлінні, щоб запобігти та вирішити дилеми безпеки.

По-четверте, ми повинні збалансувати розвиток і безпеку та спільно сприяти стабільному відновленню світової економіки.

Ми потребуємо взяти на себе зобов'язання побудувати відкриту світову економіку, посилити координацію політики, підтримувати стабільність і безперервність глобальних промислових ланцюжків поставок, рішуче виступити проти відокремлення та перебоїв у постачанні, а також зробити глобалізацію більш відкритою, інклюзивною, збалансованою та корисною для всіх. Необхідно активно впроваджувати ініціативи глобального розвитку, прискорювати впровадження Порядку денного сталого розвитку Організації Об'єднаних Націй на період до 2030 року та сприяти сталій безпеці через сталий розвиток [13].

Світ може розраховувати на Україну як на будівника миру, її внесок у глобальний розвиток і як на захисника міжнародного порядку. Ми готові боротися з ризиками безпеки та проблемами, з якими стикається людство, прокласти широку дорогу до міцного миру та загальної безпеки та сприяти сильній синергії для побудови міжнародної спільноти зі спільним майбутнім для людства [14].

Нова система безпеки повинна базуватися на досягненнях людства, здобутих впродовж довготривалої спільної історії. Перша світова війна показала, що держави поодиночки не можуть досягти мирного існування, тому було створено Лігу Націй. Друга світова війна показала, що світ не повинен орієнтуватися тільки на сильні держави, а брати до уваги і враховувати інтереси всіх держав-суб'єктів міжнародного спілкування, для чого й було створено ООН.

Нинішня терористична збройна агресія росії проти України оголила в сучасні проблеми міжнародної безпеки та світовогo прапорядку, беззаперечно доводить нагальність створення нового, єдиного міжнародного безпекового організму, що буде враховувати та регулювати потреби та інтереси кожної держави через призму надійного і дієвого функціонування і забезпечення подальшого цивілізаційного і безпекового розвитку людства, незважаючи на бажання чи не бажання держав про входження до складу цього організму. Тільки якщо на міжнародній арені [15] буде створений та функціонуватиме стабільний порядок, спільний та

єдиний для кожної держави, тільки в цьому випадку ми зможемо досягти подальшого мирного співіснування.

Висновки

Отже, для створення сучасної надійної світової архітектурної безпеки, потрібно неупереджено аналізувати поточні загрози та та джерела їхнього походження.

Найбільш універсальним засобом підвищення ефективності безпекової стратегії у світі є реорганізація та модернізація використання міжнародного права міжнародними міжурядовими організаціями.

При цьому сучасна архітектура глобального управління, яка є достатньо розвинутою, аби забезпечити міжнародний мир та безпеку, насправді виявилася досить фрагментованою, що стало уразливим для неї та дозволило проникненню в її структуру сучасних небезпечних глобальних загроз у різних сферах діяльності.

Сучасна архітектура світової безпеки базується на принципах створення витривалих стратегічних програм національними урядами та міжнародними міжурядовими організаціями з метою попередження або вирішення загроз глобального масштабу.

Варто зрозуміти, що сучасна світова архітектура безпеки реально залежить від сукупності чинників, які важко регулювати водночас. Щоб вирішити цю проблему, у всьому світі створюють вузькоспеціалізовані міжнародні міжурядові організації, які допомагають слідкувати за основними тенденціями та течіями у відповідних сферах діяльності.

У цьому і полягає наше сучасне бачення та розуміння несеобхідності створення спільної та відповідальної міжнародної арени для пошуку ефективних правових шляхів з метою подальшого взаєморозуміння, взаємодопомоги у повсякденному міжнародному співжитті та завчасного виявлення, запобігання та знешкодження потенційних глобальних загроз. У жодному разі це не означатиме уніфікацію різних народів чи націй. Навпаки, тільки через поєднання різних цивілізаційних культур та загальнолюдських цінностей сучасна цивілізація здатна усвідомити згубність і невідворотність глобальних

загроз, необхідність переосмислення минулих і нинішніх помилок та забезпечення подальшого сталого розвитку в міжнародних відносинах.

Література

1) Мітряєва С. Європейська безпека і Україна : навч. посіб. Ужгород : Ліра, 2008. 222 с.

2) Абрамов В., Ситник Г., Смолянчук В. Глобальна та національна безпека : підручник. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.

3) Conca K. An unfinished foundation: The United Nations and global environmental governance. 2015. 301 p.

4) Коломієць О. Особливості системи міжнародної безпеки в умовах глобалізації : автореф. Дисертація. Одеса, 2015. 36 с.

5) Dooley W.J. The world state: A necessary condition for world peace: Thesis. 1965. 171 p. URL: <http://hdl.handle.net/10393/10645> (date of access: 18.01.2023).

6) Варивода О. Ключові підходи та напрями реформування ради безпеки ООН на сучасному етапі. *Право і суспільство*. 2021. № 6. С. 303–309.

7) Ломовських Л., Терещенко С. Міжнародні економічні відносини та національна економічна діяльність: сучасний стан, проблеми та тенденції розвитку : монографія. Полтава : ПП «Астра», 2021. 147 с.

8) Мицик В., Горовенко С. Участь України у створенні нової архітектури регіональної безпеки у сфері захисту прав людини. *Міжнародні відносини*. 2021. Т. 2, № 54. С. 77–84.

9) Bertelsmann Foundation. A Global Security Threat: Climate Change, 2022. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=IjKvEgoFIgE> (date of access: 18.01.2023).

10) Bossuat A. Provable security of real world protocols : Electronic Thesis or Dissertation. 2020. URL: <http://www.theses.fr/2020RENIS101> (date of access: 18.01.2023).

11) Кононенко, Резнікова К. Сучасна архітектура загальноєвропейської безпеки: тенденції, виклики та перспективи. Аналітична записка. *Національний інститут стратегічних досліджень*. 2011. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/nacionalna-bezpeka>

пека/suchasna-arkhitektura-zagalnoev-ropeyskoi-bezpeki-tendencii-vikliki (дата звернення: 03.01.2023).

12) Holliday C. E. Threat assessment in the new world order : URL: <http://hdl.handle.net/1853/30294>(date of access: 18.01.2023). 2022. YouTube. of access: Thesis. 1992. Council on Foreign Relations. Paul C. Warnke Lecture on International Security With Wendy R. Sherman, 2018. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=gmCczOGDPAo> (date of access: 18.01.2023).

13) DW News. Russia and the challenges for security in Europe | World Economic Forum 2022, URL: <https://www.youtube.com/watch?v=7AehVXIvW0w>(date 18.01.2023).

14) Kiel D. Russia in Word and Deed: An Analysis of Russian Foreign Security Policy in the 21st Century : text. 2012. URL: http://rave.ohiolink.edu/etdc/view?acc_num=osu1339516106 (date of access: 18.01.2023).

SUMMARY

In this article, the authors analyse the current global security architecture (as well as its future implementations), considering the following factors: fundamental threats to global peace and security, basic actors in the international arena, the effect of international intergovernmental organisations and their activity and the impact of international law on the development of objective security initiatives, economic obstacles and opportunities, as well as the influence of russian-ukrainian war. All those aspects were researched by the author with the subsequent description of their usage as factual reform projects. This research may favour the correct assessment of international peace and security ensuring perspective and finding relevant instruments to solve this problem nowadays. Also, our proposed model of a new system of world security includes the most pressing aspects of the development of this sphere in the current conditions.

Keywords: architecture of world security, globalization, economy, security threats, security guarantees, national security, UN, threat assessment.